

МІЖРЕГІОНАЛЬНА АКАДЕМІЯ УПРАВЛІННЯ ПЕРСОНАЛОМ

МАУП

**НАВЧАЛЬНА ПРОГРАМА
ДИСЦИПЛІНИ**

**«УПРАВЛІННЯ РЕСУРСАМИ»
(для бакалаврів)**

МАУП

Київ - 2016

Підготовлено доцентом кафедри державного управління та самоврядування
В. В. Утвенком

Затверджено на засіданні кафедри державного управління та самоврядування
(протокол №10 від 20 квітня 2016)

*Схвалено Вченою радою Інституту соціальних наук і самоврядування
Г.А Алієва Міжрегіональної Академії управління персоналом (протокол №9 від 29
квітня 2016)*

Утвенко В.В. Навчальна програма дисципліни «Управління ресурсами» (для бакалаврів). – К.: МАУП, 2016. – 20 с.

Навчальна програма містить пояснювальну записку, тематичний план, зміст дисципліни «Управління ресурсами», вказівки до виконання контрольної роботи, теми контрольних робіт, питання для самоконтролю, а також список літератури.

МАУП

©Міжрегіональна Академія
управління персоналом (МАУП), 2016

ПОЯСНЮВАЛЬНА ЗАПИСКА

«Управління ресурсами» - дисципліна, котра передбачає здобуття системи знань, умінь і навичок, необхідних для фахівців у сфері державного управління та місцевого самоврядування. Отримані системні знання з дисципліни можуть також застосовуватися працівниками господарських організацій різноманітного напрямку й профілю діяльності. Актуальність курсу зумовлена необхідністю уміти складати цілісне уявлення про поняття «ресурс» та його використання у комерційній і управлінській діяльності, а також для роботи у державних і комунальних установах. Майбутні фахівці управлінських спеціальностей мають освоїти й уміти застосовувати теоретичні знання про ресурси та їх раціональне використання.

Мета курсу є поглиблене та системне вивчення управлінських аспектів раціонального розвідування, освоєння та використання різноманітних типів ресурсів у комерційній та управлінській діяльності, набуття вмінь і навичок застосування здобутих системних знань заради досягнення ефективного управлінського результату.

Розглядаються і вивчаються різноманітні теоретичні й практичні підходи до ресурсоуправління на різноманітних етапах господарської й управлінської діяльності. Зокрема, до класифікації їх під час здійснення організуючих й управлінських обов'язків.

Вивчення курсу дає студентам змогу знати:

- які є методики типології й класифікації ресурсів;
- характеристику та механізми застосування на практиці кожного виду ресурсів, які управлінець має набувати й використовувати у своїй діяльності;
- управлінські прийоми у процесі менеджерського забезпечення функціонування організації;
- яким чином слід враховувати типи й обсяги ресурсів у процесі планування діяльності (складання бізнес-плану, фінансового плану);

- методики оперативного оволодіння знаннями про ресурси різноманітних типів.

Уміти:

- оперативно здійснювати оцінку необхідних типів та обсягів ресурсів для проведення діяльності по управлінню структурою;
- застосовувати технології й основні підходи до максимальної економізації ресурсокористування;
- оцінювати результати ресурсозастосування і здійснювати глибокий системний аналіз досвіду;
- виявляти джерела ресурсного наповнення функціонування організації та ефективно набувати максимально повний перелік ресурсів.

Отже, програма навчальної дисципліни «Управління ресурсами» спрямована на те, щоб дати студентам, які навчаються за спеціальністю «Менеджмент організацій», знання теоретичних основ дисципліни та застосування здобутих знань та навичок на практиці.

Дисципліна «Управління ресурсами» викладатиметься з урахуванням найсучасніших інтерактивних методик.

МАУП

ТЕМАТИЧНИЙ ПЛАН

дисципліни

«УПРАВЛІННЯ РЕСУРСАМИ»

№ п/п	Назва змістового модуля і теми
Змістовий модуль 1. Теоретико-методологічні засади дисципліни	
1	Поняття «ресурс»
2	Предмет дисципліни "Управління ресурсами"
3	Сутність та зміст понять «набуття», «використання» ресурсів та "ресурсодинаміка"
Змістовий модуль 2. Класифікація ресурсів	
4	Основні підходи до класифікації ресурсів
5	Класифікація ресурсів за професійною та функціональною спрямованістю організації
6	Основні й допоміжні ресурси. Їх визначення на різних етапах діяльності функціональної структури.
Змістовий модуль 3. Особливості управління ресурсами в різних за функціональною спрямованістю структурах	
7	Управлінські підходи по забезпеченню ресурсами виробничого господарюючого суб'єкта
8	Ресурсозабезпечення фінансової організації
9	Торговельний менеджмент і його ресурсне наповнення
Змістовий модуль 4. Набуття і витрати ресурсів у органах державного управління та місцевого самоврядування	
10	Законодавче забезпечення процедури набуття й використання ресурсів
11	Поняття "мінімум" необхідних ресурсів та визначення додаткових джерел ресурсозбереження
12	Технології раціональних витрат ресурсів
Разом годин: 120	

ЗМІСТ

дисципліни

«УПРАВЛІННЯ РЕСУРСАМИ»

Змістовий модуль 1. Теоретико-методологічні засади дисципліни

Тема 1. Поняття «ресурс»

Поняття «ресурс» у онтологічному та гносеологічному розрізі. Зміст і форма поняття «ресурс», а також «ресурсозабезпечення». Кількісні та якісні показники поняття «ресурс». Класичне, традиційне і модерне розуміння поняття «ресурс». Визначення «ресурсу» в економічній думці від найдавніших часів до сьогодення. Класифікація визначень поняття та особливості їх застосування у наукових дослідженнях, публіцистиці та управлінні. Функціональне значення поняття та його вплив на формування категоріального апарату управлінських дисциплін.

Література [1, 2, 5, 10, 11]

Тема 2. Предмет дисципліни "Управління ресурсами"

«Управління ресурсами» як допоміжна дисципліна в системі управлінських дисциплін. Методики визначення предмету дисципліни та їх характеристика: класичні, періоду системної суспільної трансформації. Еволюція визначення предмету дисципліни у період суспільно-економічних трансформацій в Україні, її етапи та прикладний досвід. Розуміння предмету «управління ресурсами» у сучасних розвинутих державах. Галузеві підходи до розуміння предмету дисципліни. Проблема об'єктивності у визначенні предмету «управління ресурсами». Допоміжні дисципліни в «управлінні ресурсами», структурні підходи в застосуванні їх напрацювань.

Література [5, 6, 7, 9]

Тема 3. Сутність та зміст понять «набуття», «використання» ресурсів та «ресурсодинаміка»

Гносеологічні підходи до розуміння поняття «набуття ресурсів». «Набуття» з точки зору нелінійної динаміки та інформаційного підходу. Способи глибинного

аналізу поняття «набуття». Основні погляди на організацію системного обчислення й аналізу процесу «набуття». Об'єкт і суб'єкт у процесі «набуття» та їх системне пізнання. Поняття «використання» як антипод «пізнання». Порядок застосування понять-антиподів у науці та управлінні та його логічна оптимізація. Системний підхід до розуміння поняття «використання». «Ресурсодинаміка» як центральна категорія дисципліни «управління ресурсами». Раціональне логічне поєднання понять «набуття» і «використання» у процесі здійснення «управління ресурсами» як основний зміст категорії «ресурсодинаміка».

Література [3, 4, 5, 6]

Змістовий модуль 2. Класифікація ресурсів

Тема 4. Основні підходи до класифікації ресурсів

Необхідність класифікації ресурсів як передумова визначення ступеня ресурсозабезпечення і пошуку оптимальних шляхів набуття та використання ресурсів. Основні принципи класифікації ресурсів як передумова напрацювання підходів. Оптимізація підходів до класифікації ресурсів як головна передумова розробки системи заходів оптимального ресурсозабезпечення. Поняття предметної та якісної класифікації ресурсів. Підходи до виявлення предметності та якісної складової характеристики за класифікації ресурсів. Темпоральний підхід у класифікації та його особливості, межі застосування й прогнозованість результатів. Практичний досвід застосування темпорального підходу класифікації. Зміст поняття «оптимальна класифікація» ресурсів. Відпрацювання оптимізаційного підходу до класифікації ресурсів.

Література [4, 8, 10, 13]

Тема 5. Класифікація ресурсів за професійною та функціональною спрямованістю організації

Критерії визначення професійної та функціональної спрямованості організації. Цілепокладання в управлінні у контексті процесу «ресурсозабезпечення». Основні підходи до класифікації ресурсів за професійною спрямованістю організації. Галузеві особливості класифікації ресурсів: державне управління, органи

місцевого самоврядування; господарські структури; громадські об'єднання тощо. Особливості класифікації ресурсів у основних та дочірніх структурах, їх співвідношення. Методики класифікації ресурсів, застосовувані для складноструктурованих функціональних структур. Класифікація ресурсів у вузькопрофесійних структурах. Особливості класифікації у багатофункціональних організаціях.

Література [10, 11, 16, 18]

Тема 6. Основні й допоміжні ресурси. Їх визначення на різних етапах діяльності функціональної структури.

Категоріальне розуміння основного та допоміжного ресурсу. Поняття «етапу» в організації управлінської та функціональної діяльності. Етапний підхід у формуванні функціональної структури та особливості його застосування у різних організаційних структурах за галузевою спрямованістю. Управлінська структуризація організації та ресурсорозподіл. Стохастичний і детермінічний підходи до ресурсокласифікації. Критерії поділу ресурсів на основні й допоміжні. Проблема темпоральної реципроктивізації ресурсовикористання й поділу за функціональною необхідністю. Абортивний підхід у процесі оптимізації ресурсозабезпечення діяльності функціональної структури (механізми вилучення не раціональних проектів із фінансового й господарського плану та їх локалізації й ліквідації). Етаповане ресурсоаналітичне забезпечення функціонування управлінської й господарської структури.

Література [2, 7, 11, 14, 23, 31, 32]

Змістовий модуль 3. Особливості управління ресурсами в різних за функціональною спрямованістю структурах

Тема 7. Управлінські підходи по забезпеченню ресурсами виробничого господарюючого суб'єкта

Критерії визначення виробничого профілю підприємства. Основні й допоміжні ресурси. Методики їх планового обчислення. Оптимальне ресурсозабезпечення

ефективного менеджменту на підприємстві. Управлінські методики й прийоми та їх належне забезпечення ресурсами. Поняття нестачі ресурсів та ресурсозамінюючі технології в управлінні виробництвом. Об'єктивні та суб'єктивні чинники у процесі забезпечення виробництва ресурсами. Особливості тих чинників у забезпеченні виробничого процесу різними видами ресурсів. Проблема виробничого завантаження підприємства та ефективного управління ресурсами. Ресурсоекономія як різновид ресурсозамінюючих технологій. Досвід заміщення матеріальних, трудових та фінансових ресурсів інтелектуальними і основні методики його практичного застосування у сучасних умовах.

Література [1, 2, 3, 5, 7]

Тема 8. Ресурсозабезпечення фінансової організації

Поняття, різновиди фінансових організацій та фінансової діяльності. Особливості фінансової діяльності як виду господарювання. Характеристика управлінської структури та підходів у фінансовій структурі. Фінансова установа як організація по управлінню фінансовими ресурсами. Забезпечення управлінським потенціалом як основний вид ресурсів необхідних для функціонування. Ресурсовтрати у роботі фінансової організації як ресурсоуправлінської структури, шляхи їх оптимізації, локалізації та уникнення. Перенадходження ресурсів у фінансовій сфері, його наслідки та управлінське забезпечення оптимального функціонування ресурсного надлишку.

Література [2, 3, 5, 6, 7, 8, 9, 15]

Тема 9. Торговельний менеджмент і його ресурсне наповнення

Різновиди торговельних підприємств та особливості їх управління. Торговельна організація та її ресурсообмінна функція у економічній системі. Зміст і форма поняття «стабільність» діяльності торговельної організації. Особливості поєднання ресурсоуправлінської функції фінансової та торговельної організації на макроекономічному рівні. Особливості управління процедурою ресурсних (товарних) інтервенцій через торговельні організації. Потреби в управлінському ресурсозабезпеченні торговельної організації та джерела їх задоволення. Способи

економії ресурсів за допомогою інструментарію наявного у торговельних організацій. Оптимальне ресурсозаміщення за допомогою торговельних прийомів на макроекономічному рівні.

Література [12, 13, 14, 17, 18, 20, 23]

Змістовий модуль 4. Набуття і витрати ресурсів у органах державного управління та місцевого самоврядування

Тема 10. Законодавче забезпечення процедури набуття й використання ресурсів

Конституційні засади обліку й управління ресурсами органами державної влади і місцевого самоврядування. Економічна система і ресурсокористування в Україні. Органи державної виконавчої влади та їхній менеджерський ресурс, перспективна динаміка й оперативне забезпечення. Судова гілка влади та її повноваження у раціоналізації ресурсонабуття й використання управлінськими структурами. Неорганічне законодавство про управління ресурсами. Регулювання системи управління ресурсами в Україні підзаконними актами. Перспективи законодавчого унормування процесу управління ресурсами та врегулювання процедурних норм. Рішення місцевої влади та їх практичне значення в управлінні ресурсами.

Література [16, 17, 18, 19, 20, 21]

Тема 11. Поняття «мінімум» необхідних ресурсів та визначення додаткових джерел ресурсозабезпечення

Поняття «мінімуму ресурсного забезпечення» та підходи до його визначення. Критерії «мінімального ресурсного забезпечення» та раціоналізація використання ресурсів. Оптимальна структура ресурсного забезпечення на основі змістового наповнення поняття «мінімум». Видовий та кількісний показник мінімуму ресурсного забезпечення. Мінімальність ресурсозабезпечення за індексом джерел набуття. Оптимізація ресурсного забезпечення за умови диверсифікації джерел набуття ресурсів (основних та додаткових). Особливості формування системи додаткового ресурсного наповнення в роботі органів влади і управління та

місцевого самоврядування. Формування оптимального ресурсобалансу функціональної структури із врахуванням додаткових джерел надходження.

Література [2, 4, 5, 6, 7, 23, 24]

Тема 12. Технології раціоналізації витрат ресурсів

Оптимізація експлуатації та оплати праці у виробничій та управлінській сферах. Стимулюючі технології управлінського персоналу. Традиційні ресурсозберігаючі технології: вітчизняний та зарубіжний досвід. Проблема енергозбереження на мікроекономічному рівні. Оптимізація ресурсобалансу підприємства й установи. Місцеве самоврядування та його роль у створенні механізму раціонального використання ресурсів громади. Роль держави та її органів у ресурсозабезпеченні та раціональному ресурсокористуванні. Проектне та планове ресурсозбереження та основні технології закладення ресурсозберігаючого механізму у плануванні фінансової та іншої господарської діяльності на відповідний період.

Література [2, 4, 5, 7, 11, 18, 22, 23, 25]

ВКАЗІВКИ ДО ВИКОНАННЯ КОНТРОЛЬНОЇ РОБОТИ

Відповідно до навчального плану студенти (слухачі) виконують контрольну роботу. Номер варіанта контрольної роботи студент визначає самостійно за останньою цифрою номера своєї залікової книжки.

Контрольна робота виконується на аркушах паперу формату А4 обсягом не менш ніж 12 сторінок друкованого тексту (Times New Roman, 14). Для чіткого та послідовного викладу матеріалу необхідно скласти план контрольної роботи, який має містити такі обов'язкові структурні частини:

вступ (обсягом до 2 сторінок), де висвітлюються суть і значення теми;

основну частину — розкривається зміст питань теми роботи, наводяться зауваження;

висновки, де підсумовується зібраний матеріал та містяться пропозиції;

список використаних джерел, на які даються посилання в тексті.

Контрольна робота оформлюється відповідно до методичних вимог: титульна сторінка, де вказується тема роботи, прізвище та ім'я виконавця, його група та навчальний структурний підрозділ (інститут, кафедра), дата виконання, підписується виконавцем.

У встановлений термін подається на перевірку на кафедру. До заліку студент допускається, якщо контрольну роботу оцінено позитивно.

У ході написання контрольної роботи студент має використовувати вітчизняні та іноземні інформаційні матеріали, самостійно проводити пошук документальної та фактографічної інформації, здійснювати систематизацію та узагальнення даних, виявляти ключові моменти, використовувати електронну пошту та телеконференції, застосовуючи методи пошуку в мережі Інтернет. У випадку необхідності слід проводити реферування документів, формуючи власні погляди на явища, події та процеси, базуючись на знанні граматичних форм.

ТЕМИ КОНТРОЛЬНИХ РОБІТ

1. Теоретико-методологічні засади дисципліни "Управління ресурсами".
2. «Управління ресурсами» як допоміжна дисципліна в системі управлінських дисциплін.
3. Проблема об'єктивності у визначенні предмету «управління ресурсами».
4. Методики визначення предмету дисципліни "Управління ресурсами" та їх характеристика.
5. Сутність та зміст понять «набуття», «використання» ресурсів та «ресурсодинаміка»
6. Гносеологічні підходи до розуміння поняття «набуття ресурсів».
7. «Ресурсодинаміка» як центральна категорія дисципліни «управління ресурсами».
8. Раціональне логічне поєднання понять «набуття» і «використання» у процесі здійснення «управління ресурсами» як основний зміст категорії «ресурсодинаміка».

9. Основні підходи до класифікації ресурсів.
10. Необхідність класифікації ресурсів як передумова визначення ступеня ресурсозабезпечення і пошуку оптимальних шляхів набуття та використання ресурсів.
11. Темпоральний підхід у класифікації та його особливості, межі застосування й прогнозованість результатів.
12. Класифікація ресурсів за професійною та функціональною спрямованістю організації.
13. Основні підходи до класифікації ресурсів за професійною спрямованістю організації.
14. Галузеві особливості класифікації ресурсів.
15. Основні й допоміжні ресурси.
16. Етапний підхід у формуванні функціональної структури та особливості його застосування у різних організаційних структурах за галузевою спрямованістю.
17. Проблема темпоральної реципроктивізації ресурсовикористання й поділу за функціональною необхідністю.
18. Особливості управління ресурсами в різних за функціональною спрямованістю структурах.
19. Управлінські підходи по забезпеченню ресурсами виробничого господарюючого суб'єкта.
20. Оптимальне ресурсозабезпечення ефективного менеджменту на підприємстві.
21. Досвід заміщення матеріальних, трудових та фінансових ресурсів інтелектуальними і основні методики його практичного застосування у сучасних умовах.
22. Ресурсозабезпечення фінансової організації.
23. Фінансова установа як організація з управління фінансовими ресурсами.
24. Забезпечення управлінським потенціалом як основний вид ресурсів необхідних для функціонування.
25. Торговельний менеджмент і його ресурсне наповнення.

26. Різновиди торговельних підприємств та особливості управління ними.
27. Законодавче забезпечення процедури набуття й використання ресурсів.
28. Регулювання системи управління ресурсами в Україні підзаконними актами.
29. Поняття «мінімум» необхідних ресурсів та визначення додаткових джерел ресурсозабезпечення.
30. Технології раціоналізації витрат ресурсів.

ПИТАННЯ ДЛЯ САМОКОНТРОЛЮ

1. Розкрийте сутність поняття «ресурс» у онтологічному розрізі.
2. Виділіть кількісні показники поняття "ресурс"
3. Що таке якісні показники поняття "ресурс"?
4. Яке визначення мало поняття «ресурс» в економічній думці від найдавніших часів до сьогодення?
5. У чому полягає функціональне значення поняття "ресурс"?
6. Розкрийте предмет дисципліни "Управління ресурсами".
7. Які існують методики визначення предмету дисципліни?
  8. Висвітліть еволюцію визначення предмету дисципліни у період суспільно-економічних трансформацій в Україні.
  9. Яким чином у сучасних розвинутих країнах розуміють предмет «управління ресурсами»?
10. Назвіть основні допоміжні дисципліни в «управлінні ресурсами».
11. Розкрийте сутність поняття "набуття".
12. У чому полягає зміст понять "використання" ресурсів та "ресурсодинаміка"?
13. Які ви знаєте гносеологічні підходи до розуміння поняття «набуття ресурсів»?
14. Який існує порядок застосування понять-антиподів у науці та управлінні?
15. Застосуйте системний підхід до розуміння поняття «використання».
  16. Чому необхідно класифікувати ресурси для пошуку оптимальних шляхів їх набуття та використання?
17. Вкажіть основні принципи класифікації ресурсів.

18. Які ви знаєте підходи до виявлення предметності та якісної складової характеристики класифікації ресурсів?
19. У чому полягає темпоральний підхід у класифікації ресурсів?
20. Розкрийте зміст поняття «оптимальна класифікація» ресурсів.
21. Покажіть критерії визначення професійної спрямованості організації?
22. Яким чином можна визначити функціональну спрямованість організації в сфері управління ресурсами?
23. Висвітліть галузеві особливості класифікації ресурсів.
24. Яким чином можна застосовувати методики класифікації ресурсів для складноструктурованих функціональних структур?
25. Виділіть характерні риси класифікації ресурсів у багатофункціональних організаціях.
26. Які ви знаєте основні ресурси?
27. Що таке допоміжні ресурси?
28. Дайте визначення поняття «етапу» в організації управлінської та функціональної діяльності.
29. Застосуйте етапний підхід у формуванні функціональної структури.
30. Яким чином можна застосувати абортивний підхід у процесі оптимізації ресурсозабезпечення діяльності функціональної структури?
31. Що таке оптимальне ресурсозабезпечення ефективного менеджменту на підприємстві?
32. Які ви знаєте управлінські методики й прийоми?
33. Виділіть об'єктивні чинники у процесі забезпечення виробництва ресурсами.
34. Назвіть суб'єктивні чинники у процесі забезпечення виробництва ресурсами.
35. У чому полягає проблема виробничого завантаження підприємства та ефективного управління ресурсами?
36. Висвітліть характерні особливості фінансової діяльності як виду господарювання.
37. Дайте характеристику управлінської структури організації.

38. У чому полягають особливості фінансової діяльності підприємства чи організації як виду господарювання?
39. Яке значення має фінансова установа як організація по управлінню фінансовими ресурсами?
40. Що таке ресурсотрати у роботі фінансової організації?
41. Які ви знаєте різновиди торговельних підприємств?
42. У чому полягає ресурсообмінна функція торговельної організації в економічній системі?
43. Розкрийте зміст та форму поняття «стабільність» діяльності торговельної організації.
44. Висвітліть характерні особливості управління процедурою ресурсних (товарних) інтервенцій через торговельні організації.
45. Назвіть способи економії ресурсів за допомогою інструментарію наявного у торговельних організацій.
46. Охарактеризуйте конституційні засади обліку й управління ресурсами органами місцевого самоврядування.
47. Дайте порівняльну характеристику менеджерського ресурсу органів державної влади і управління та місцевого самоврядування.
48. Які повноваження має судова гілка влади у раціоналізації ресурсонабуття й використання управлінськими структурами?
49. Розкрийте сутність поняття "неорганічне законодавство" про управління ресурсами.
50. Окресліть перспективи законодавчого унормування процесу управління ресурсами та врегулювання процедурних норм.
51. У чому полягає сутність поняття "мінімуму ресурсного забезпечення"?
52. Назвіть основні критерії «мінімального ресурсного забезпечення» та раціоналізації використання ресурсів.
53. Окресліть оптимальну структуру ресурсного забезпечення на основі змістового наповнення поняття «мінімум».

54. Що таке видовий показник мінімуму ресурсного забезпечення?
55. Виділіть кількісний показник мінімуму ресурсного забезпечення.
56. Покажіть шляхи оптимізації оплати праці у виробничій та управлінській сферах.
57. У чому полягає проблема енергозбереження на мікро та макроекономічних рівнях?
58. Традиційні ресурсозберігаючі технології в Україні та за кордоном. Дайте порівняльну характеристику.
59. У чому полягає роль місцевого самоврядування у створенні механізму раціонального використання ресурсів громади?
60. Покажіть проектне та планове ресурсозбереження і основні технології закладення ресурсозберігаючого механізму у плануванні фінансової та іншої господарської діяльності на відповідний період.

СПИСОК ЛІТЕРАТУРИ

Основна

1. *К. К. Прахалад, Венкат Рамасвами* Майбутнє конкуренції. Творення унікальної цінності спільно з клієнтами. – К.: "[Книжкове видавництво Олексія Капусти](#)", — 2005.
2. *Белошапка В.* На пути к эффективному менеджменту: живая модель управленческой результативности. – К.: "[Книжкове видавництво Олексія Капусти](#)", — 2005.
3. *Питер Брукс* Метрики для управления ИТ-услугами. – М.: «[Альпина Бизнес Букс](#)», 2008.
4. Дайджест McKinsey Новые тенденции в управлении. – М.: "[Альпина Бизнес Букс](#)", 2007.
5. *Эли Шрагенхайм* Управленческие дилеммы. Теория ограничений в действии. – М.: "[Альпина Бизнес Букс](#)", 2007.

6. *Кеничи Омае* Мышление стратега. Искусство бизнеса по-японски. – М.: ["Альпина Бизнес Букс"](#), 2007.
7. *Уильям Детмер* Теория ограничений Голдратта. Системный подход к непрерывному совершенствованию. – М.: ["Альпина Бизнес Букс"](#), 2007.
8. Гэри Кокинз Управление результативностью. Как преодолеть разрыв между объявленной стратегией и реальными процессами. – М.: ["Альпина Бизнес Букс"](#), 2007.
9. *Седрик Рид*, Ханс-Дитер Шойерман Финансовый директор как интегратор бизнеса. – М.: ["Альпина Бизнес Букс"](#), 2007.
10. *Йосси Шеффи* Жизнестойкое предприятие. Как повысить надежность цепочки поставок и сохранить конкурентное преимущество. – М.: ["Альпина Бизнес Букс"](#), 2006.
11. *Й. Беккер*, Л. Вилков, В. Таратухин, М. Кугелер, М. Роземанн Менеджмент процессов. – М.: ["ЭКСМО"](#), 2008.
12. *Эдриан Гостик*, Честер Элтон Принцип морковки. Новейшая тенденция в системе мотивации сотрудников. – М.: ["ЭКСМО"](#), 2008.
13. [Внутрифирменное управление \(модели и методы\)](#) / А. В. Щепкин. – М.: ИПУ РАН, 2001.
14. [Менеджмент: Учебник](#)/ Орлов А.И. – М.: Издательство "Изумруд", 2003.
15. [Менеджмент в российском банке: опыт системного анализа и управления](#)/ Камионский С. А. Общая ред. и предисловие Д.М. Гвишиани. – М.: Деловая библиотека "Омскпромстройбанка", 1998.
16. *Авер'янов В. Б.* Органи виконавчої влади України. – К., 1997.
17. *Авер'янов В. Б., Крупчан О. Д.* Виконавча влада: конституційні засади і шляхи реформування. – Х., 1998.
18. *Андрійко О. Ф.* Государственный контроль: пути й тенденції розвитку. – К., 1994.
19. *Атамаччук Г. В.* Теория государственного управления. Курс лекций. – М., 1997.

20. Бахрах Д. Н. Административное право. Учебник для вузов. – М., 1997.
21. Битяк Ю.П., Зуй В. В. Адміністративне право. – Х., 1996.
22. Бернар Гурне. Державне управління. – К., 1993.
23. Гаєвський Б. А. Основи науки управління: навч. посібник. – К., 1997.
24. Голосніченко І. П. Адміністративне право України (основні категорії та поняття). Посібник. – Ірпінь, 1998.
25. Державне управління: теорія і практика. За заг. ред. докт. юрид. наук, проф. В. Б. Авер'янова. – К., 1998 р.

Додаткова

26. [Инновационный менеджмент](#): Учебное пособие/ Гольдштейн Г.Я. – Таганрог: Изд-во ТРТУ, 1998.
27. [Менеджмент: Учебник](#)/ Орлов А.И. – М.: Знание, 1999.
28. [Организация предпринимательской деятельности](#): Учебное пособие/ Багиев Г.Л., Асаул А.Н. Под общей ред. проф. Г.Л.Багиева. – СПб.: Изд-во СПбГУЭФ, 2001.
29. [Основы менеджмента](#): Учебное пособие, изд 2-е, дополненное и переработанное./ Гольдштейн Г.Я. – Таганрог: Изд-во ТРТУ, 2003.
30. [Основы менеджмента](#): Конспект лекций./ Гольдштейн Г.Я. – Таганрог: ТРТУ, 1997.
31. [Основы экономики и управления производством](#): Конспект лекций/ Ребрин Ю.И. – Таганрог: Изд-во ТРТУ, 2000.
32. [Планирование на предприятии](#)/ Кобец Е.А. – Таганрог: Изд-во ТРТУ, 2006.
33. [Деловое общение](#): Учебное пособие./ Скаженик Е.Н. – Таганрог: Изд-во ТРТУ, 2006.
34. [Практикум по деловому общению](#): Учебное пособие./ Скаженик Е.Н. – Таганрог: Изд-во ТРТУ, 2005.
35. [Развитие предприятия](#)/ Гончарук В.А. – М.: Дело, 2000.
36. [Стратегии бизнеса: Справочник](#) / Под ред. Г.Б. Клейнера. – М.: КОНСЭКО, 1998.

37. [Роль аналитика в управлении компанией](#): сборник статей и тезисов докладов. – М.: ИКФ Альт, 2002.
38. [Управление в России: зачем мы нужны миру?](#): сборник статей и тезисов докладов. – СПб: ИКФ Альт, 2002.
39. [Управление качеством: Учебное пособие](#)/ Ребрин Ю.И. – Таганрог: Изд-во ТРТУ, 2004.
40. [Экономика и управление предприятием](#): Конспект лекций/ Непомнящий Е.Г. – Таганрог: Изд-во ТРТУ, 1997.
41. [Теория организации](#): Учебное пособие/ Акулов В.Б., Рудаков М.Н. – Петрозаводск: ПетрГУ, 2002.
42. [Анализ устойчивости относительно поставленной цели как один из подходов к описанию функционирования организации в условиях неопределенности: Монография](#)/ Зубанов Н.В. – Самара: Самарский государственный технический университет, 2001.
43. [Глобальный стратегический инновационный менеджмент: Рабочие материалы](#)/ Гольдштейн Г.Я. – Таганрог: ТРТУ, 2001.
44. [Стратегические аспекты управления НИОКР: монография](#)/ Гольдштейн Г.Я. – Таганрог: Изд-во ТРТУ, 2000.
45. [Стратегический инновационный менеджмент: тенденции, технологии, практика: монография](#)/ Гольдштейн Г.Я. – Таганрог: Изд-во ТРТУ, 2002.
46. [Управление инновационной деятельностью компаний: современные подходы, алгоритмы, опыт](#)/ Тычинский А.В. – Таганрог: ТРТУ, 2006.
47. [Стратегический менеджмент](#): Конспект лекций/ Гольдштейн Г.Я. – Таганрог: Изд-во ТРТУ, 1995.
48. [Стратегический менеджмент](#): Учебное пособие, Изд. 2-е, доп./ Гольдштейн Г.Я. – Таганрог: Изд-во ТРТУ, 2003.
49. [Стратегический инновационный менеджмент](#): Учебное пособие./ Гольдштейн Г.Я. – Таганрог: Изд-во ТРТУ, 2004.